

Debreceni **független Újság** politikai napilap

CSÜTÖRTÖK, 1937. MAJUS 20. XXXIII. ÉVFOLYAM 111. SZÁM.

6 fillér

Káprázatos pompával és óriási lelkesedéssel fogadta Budapest az olasz királyi párt

Nagykanizsa, május 19. A hajnali órákban érkezett magyar földre III. Viktor Emánuel olasz király és császári különvonata. A murakeresztúri határállomáson vitéz *Teleki Béla* főispán, *Lontay Alán* fősoldárbíró és *Senn Ottó*, az államügyek elnöke fogadta a különvonatot. Rövid várakozás után a vonat továbbindult Nagykanizsa felé.

A nagykanizsai személpályaudvarra *Krátky István* polgármesterrel az élén kivonultak a hatóságok vezetői. A korai reggelre való tekintettel

a pályaudvaron nem volt ünnepélyes fogadtatás

és így a vonat néhány perces várakozás után tovább indult. A korai időpont ellenére a díszbeöltözött állomásokon mindenütt ünneplő tömegek fogadták a királyi vendégek vonatát.

Az olasz király Murakeresztúrról, a határ átlépésekor a következő táviratot intézte a kormányzóhoz:

»Magyarország területére lépve a királyné és császárné és én Főméltóságodnak s Horthy-né Öfömlétségének legszívélyesebb üdvözlésünket küldjük és élénk örömiünknek adunk kifejezést, hogy néhány napot tölthetünk szép országukban.

VITTORIO EMANUELE.

Székesfehérvár, május 19. Reggel 8 óra 35 perckor érkezett Székesfehérvárra Budapestről az a gyorsvonat, amelynek egyik különkocsijában az olasz király és Székesfehérvárra utazott vitéz *Keresztes-Fischer Lajos* tábornok, *Ruszkay Jenő* tábornok, gróf

300.000 ember Budapest uccáin

Már reggel 8 órakor zsúfolásig megfellek a bevonulás útvonalaival az emberek tízezreivel. A rendőri és katonai kordonok mögött mintegy 300.000 ember, az uccák zászlókkal, címerekkel és felfelbörgözött kocsiikkal vannak tele. A keleti pályaudvar bejáratával szemben a MÁV palotáján 13 méter magas és 4 méter olasz címer. Benn az indóházban élesfényű reflektorok világítják meg a gyönyörűen feldíszített város-carnokot, amely előtt már ott állnak az udvari hintók.

Féltíz órakor érkeznek meg a pályaudvarra a kormány tag-

Csókkal üdvözlik egymást az államfők

A szalonkocsi ajtajában megjelenik III. Viktor Emánuel olasz egyenruhába öltözve. Mögötte Elena királyné és császárné, majd utána leányuk: Mária királyi hercegnő.

A két államfő rendkívül melegséggel üdvözlö, megölelik és

Teleki Gyula követségi titkár, *Scholtz Andor* folyamórkapitány, gróf *Zichy Rafaelné*, gróf *Erdődy Rudolfiné*, gróf *Teleki Gyuláné*.

8 óra 55 perckor futott be az olasz király különvonata

a feldíszített második peronra. A feleséges vendégek fogadtatására megjelent gróf *Széchenyi Viktor* főispán, *Csitary Emil* polgármester, a hatóságok vezetői, a székesfehérvári 2. honvéd vegyesdandár parancsnoka, továbbá díszszázad zenéje. A magyar küldöttség jelentkezett az olasz király és királyné előtt.

Gróf *Széchenyi Viktor* főispán francia nyelven üdvözölte Viktor Emánuel királyt és császárt, s a királynénak és a hercegnőasszonynak virágcsokrot nyújtott át.

A király megköszönte az üdvözlést. *Sebő Ödön* cserkész, kereskedelmi iskolai tanuló átnyújtotta Mária hercegnőnek

Székesfehérvár ajándékát: egy mézeskalács szívet, olasz felírással.

Az ajándék gyönyörű sztyánbörkötéses dobozban van. A hercegnő nyomban fel is bontotta a csomagot, nagyon megörült az ajándéknak, mosolyogva köszönte meg.

A katonazenekar az ünnepség alatt az olasz és magyar Himnuszt játszotta.

Tíz percnyi tartózkodás után indult tovább a vonat Budapest felé. Senki sem szállt ki a vonathól, csak a király jött az ablakhoz rövid időre, megköszönvén a lelkes éljenzést.

ja, élükön *Darányi Kálmán* miniszterelnökkel. Tíz óra 12 perckor kúrtharsona jelzi a kormányzó érkezését.

A teljes tengernagyi díszben öltözött kormányzó előtt a díszszázad feszesen tiszteleg. *Horthy Miklós* kormányzó frissen, jókedvűen száll ki kocsijából, fogadja a díszszázad parancsnokának jelentését, majd megszólal a megafon:

»A római különvonat a harmadik vágányra érkezik!»

Fél 11 előtt két perccel fut be az olasz uralkodópár különvonata a magyar pályaudvarra.

megesókolják egymást, majd a kormányzó mély meghajlással és kézsókkal üdvözlö a királynét. *Emanuel király* hasonlóképpen üdvözlö *Horthy kormányzónét*.

A katonazenekar a magyar Him-

nuszt játssza, a Gellérthegyen megszólalnak a tüzérvégek és 21 ágyulövést adnak le. Az olasz király és Horthy kormányzó feszes vigyázz-állásban fogadják a díszszázad parancsnokának je-

Megindul a káprázatos menet

Amikor a két államfő alakja a pályaudvar feldíszített kapujában megjelent, a térségen összegyűlt tömeg viharos éljenzésben tört ki.

A királyi ötösfogatú hintó a kapu elé gördült, a zenekarok a *Marcia Reale*, a *Giovinezzát* és a magyar Himnuszt játszották. A vendég uralkodó *Horthy Miklós* kormányzóval beszél a hintóba és a tömeg lelkes ünneplése közben indul a menet élén.

A házak ablakaiból zsebkendőket lobogtatnak, virágot szórnak és szünni nem akar az éljenzés és az evviva, amerre a királyi menet elvonul.

A Mussolini tér soha nem látott pompával várta a királyi vendégeket. A lobogóval borított téren felállított díszes tribünökön már reggel 8 óra után megjelentek a cölinderes, zsakettes urak, elegáns hölgyek, hogy elfoglalják kijelölt helyeiket. Reggel 9 órakor már

olyan káprázatos színes kép fogadta az érkezőket, amelyet a magyar főváros még soha sem látott.

Az egyik tribünön a Magyarországon élő olaszok, az olasz fascio fekete egyenruhába öltözött tagjai és a királyi fogadtatására Budapestre érkezett olasz kirándulók foglaltak helyet. Egy hatalmas tribünön a magyar parlament és felsőház tagjai foglalták el helyeiket. A másik oldalon, a dísztribünök mel-

Ünnepélyes fogadtatás a Mussolini téren

A szürke lovakon nyargaló rendőrszakasz után *Ferenczy Tibor* főkapitány érkezik vitéz *Koós Miklós* ezredessel és vitéz *Pettkő-Szandner* ezredessel egy fehér lipicaiak által vontatott hintóban. Utánuk *Lázár Károly* alezredes jön lóháton, kivont karddal. A testőrség parancsnokának érkezését viharos éljenzés kíséri. Tíz lépéssel a testőrpáncsnok után

lassú menetben a Mussolini tér közepére ér a királyi ötösfogat Viktor Emánuel királlyal és császárral és Horthy Miklós kormányzóval.

A könnyű hintó megáll a dísztribün előtt, a hintó mögött a fehér lovakon ülő testőrök pirosnadrágban, kék atillában, kék mentével és sástollas kalapban.

A tribünök közönsége dörgő evviva-ával fogadja a királyt, aki mosolyog-

lentését. A kormányzó ezután sorra bemutatja a megjelent magyar előkelőségeket, majd az olasz király mutatja be *Horthy Miklós* kormányzónak a kíséretében lévő összes olasz urakat.

lett a főpapok, katonai előkelőségek, diplomaták és katonai előkelőségek ülnek.

A díszpáholy egyik székén fel-tűnik a fekete-fehér pettyes ruhájában *Badoglio Sophia*, *Badoglio marsall felesége*, *Addisz-Ababa hercegnője*,

aki hihetetlen érdeklődéssel kíséri minden mozzanatot és perccenként fényképez.

Körülbelül háromnegyed 11 óra után tűnik fel az Erzsébet-körúton a menet. — Megérkezett a király! — zúg végig a Mussolini tér tribünjein. Elöl a lovasrendőrök csoportja érkezik egy galambszürkébe öltözött, aranyesákós rendőrtisztrel az élen.

A téren mindenütt megszólalnak a kürtök, a zászlók a föld-re ereszkednek, a katonák me-rev vigyázz-állásban lesik a tisztek parancsait és a zenekar az olasz és a magyar Himnuszt játssza.

Ebben a pillanatban a liget felől egymásután autók roboznak a Mussolini tér torkolatához, a magyar kormány tagjai díszmagyarba jönnek már a keleti pályaudvarról és sietve elfoglalják helyüket a díszpáholy első soraiban. — A menet egetverő éljenzés és evviva kiáltások közben érkezik meg a Mussolini-térre.

va tiszteleg és a kocsihoz lépő *Szendy Károly* polgármester felé néz.

Szendy Budapest székesfőváros nevében üdvözlö az uralkodót, aki a beszéd befejeztével néhány szót vált a polgármesterrel, majd *Horthy* kormányzó szól Szendyhez s ezután a húsztagú, díszmagyarba öltözött fővárosi küldöttség előtt elhalad a hintó.

Néhány lépéssel a király fogata mögött áll Szabadhegyi testőrszázados me-rev vigyázz-állásban, kivont karddal, az olasz királyné és kormányzóné kocsija előtt.

A két magyarruhás lány elő-lép és átadja *Helena* királynénak a piros rózsacsokrot. Az olasz királyné mosolyogva át-veszi a virágot és hosszasan nézi a két egyforma magas, barnahajú, fehérruhás lányt. Most vitéz *Hadnagy Adorján* testőr-

főhadnagy után a harmadik ötöshintő érkezik a tér közepére, amelyben jobboldalt Mária királyi hercegnő, baloldalon pedig Zichy Rafael grófné ült.

A hercegnő megjelenése olyan freudikus lelkesedést vált ki a közönségből, hogy zúg és harsog az egész Mussolinitér.

A fekete-hajú, barnabőrű olasz királyi lány világoskék könnyű nyári ruhában, világoskék kalapban, nyaka körül hatalmas égszínkék boával, valóban festőien szép látvány.

Két kezével intőget, mosolyog, bólongat, hogy viszonzza a tribünök és a katonaság sorfala mögött álló közönség üdvözlését. Leírhatatlan éljenzés és evviva kíséri Mária hercegnő útját és mikor a két magyarruhás lánytól átveszi a hatalmas fehér rózsacsokrot, a tribünökön ülő elegáns hölgyek, hercegnők, grófnők, diplomaták, miniszterek feleségei csókot dobnak a nevető hercegnő felé.

Ezután a díszfogatok színpompás felvonulása következett, viharos éljenzés fogadja az előkelőségeket, akik között

megérkezik Ciano gróf külügyminiszter Kánya Kálmán társaságában.

Megérkezés a várba

A Lánchídon díszruhás leányok álltak sorfala, a Hunyadi János úton a kocsik lassítottak. Itt diáksereg között haladt a menet. A Halászbástyán rengeteg apró gyerek, akik csengő hangon, szinte dalolva éljenztek az olasz királyt.

A Halászbástyától a díszterig a vitézek fekete ruhás, sok kitüntetéses sorfala fogadta a menetet.

A kocsik néhány másodperc múlva már a Várudvarban álltak, ahol ötven

A magyar falu tisztelgése Budapest királyi vendégei előtt

Most következett a felejthetetlenül nagy és szép látvány. Pár percig tartott csak, tán tíz percig sem, de ezeknek a perceknek minden percenése a magyar nép szépségének és lelkének ősi történetéből fakadó lelkesedése volt.

Feltárt a Várkert turulmadaras nagykapuja és ott, ahol a kormányzó garden partyra szokott betódulni az elegáns közönség, — most lassú, nyugodt lépésekkel

megindult a falu népe, ósrégi jelmezeinek színes varázslatában.

Selyemzászlók lengtek a sereg előtt. Asztrakánsapkás szanyi legények vitték a zászlót. Mögöttük a falu jegyzői és tanító urai haladtak egyszerű, fekete ünneplőben.

Szanyi község lányai lépkedtek utánuk, tarka sereg vállkendőben és zöld varrású cipőben.

Ezalatt Savoyai Jenő szobra alatt, a nagy erkélyen már ott állott az olasz királyi pár és a kormányzó pár. Onnan néztek végig, amint a színes sereg áthalad előtük a zöld pázsitos Várkert narancssárga, széles útján.

Viktor Emánuel tisztelgett a szanyi legények selyemzászlójának, amely meghajolt előtte, majd kétkézrel intőgetett a magyar falu ünneplő menetének.

Szikrázott a napfény a galgahévízi leányok aranyos főkötőjén. A

VIGSZINHÁZ

Myna Loy és Robert Montgomery
nagy színi vígjátéka:
Keresd a nőt
Előadások: 5-7-9 órák.

A menetet lovasrendőr szakasz zárja be. Minden rendőr fekete lovon ült.

Háromnegyedtízennyolc mult három perccel, mikor a díszes történelmi szépségű menet újra elindult, hogy a Mussolini térről a Várba kísérelje Olaszország királyát, Etiópia császárat, a császárnét és kíséretét. Az Andrassy út végéig épp olyan zsúfolt volt mint a Nagykörút. Katonai sorfal és rendőrkordon mögött ezrek és ezrek tolongtak.

A házak ablakai zsúfolva voltak. Egy-egy szűk ablakban nyolean-tizen is szorongtak. A közönség zászlókat lengetett, zsebkendőket lobogtatott s lelkesen éljenzte az olasz királyt és császárt, aki kíváncsian nézdegélt jobbra-balra.

Az Operaház erkélyén ott voltak a színház magánénekesei és énekesnői, akik szintén lelkesen éljenztek az olasz királyt és a királynét.

A Vilmos császár út és Andrassy út sarkán kiszélesedett a tömeg. Még a Bazilika előtt is ember ember hátán szorongott, a másik oldalon a Deák tér felé is ezrek és ezrek tolongtak. A Gróf Tisza István utcában diákok és diáklányok esengő éljen és evviva kiáltásokkal fogadták a díszhintőket.

lépésenként 4—4 kürtös fújta a díszjelet.

Negyedkettő volt, amikor III. Viktor Emánuel és Horthy Miklós kormányzó lelépett a díszhintőből, majd testőrtisztek lesegítették Elena királynét és Horthy Miklósét. A kíséret tagjai, a díszhintők utasai egymásután siettek be a királyi vár főkapuján, hogy

a Habsburg-terembe menjenek, végignézni a népies csoportok hódoló felvonulását Olaszország királyá előtt.

legények kalapján aranyozott rozsmaring esiflogott.

Ujabb színlő. A hevesaranyosi férfiak rézpitykés dolmánya és aranyszellű ringó szoknyáinak rikító tarkasága.

Emitt az asszonyok jönnek. Fejükön kosarat visznek, ez a kosár az ösényi asszonyok fejdíszé. Színes szőttes borítja a géderlaki lányok ruhájának gazdag himzését. Őket Mártonfa követi. Csupa szép, egészséges fiatal leány. Dús szoknyájuk alól kivirul formás lábszárak. Bársony cipőben mennek el a nagy erkély alatt.

Kiskamáró... Egerboes... Virágos kasmirkendők... piroseszmás lányok... Guzsajthordozó formás menyecskek... ezek a tardiak.

Boldog község népe örömkalácsokat visz. Az asszonyok fején lobog a fehér esipkedész.

A nagybarackskaiak pánthikás sarlót, kaszát és kapát cipelnek a menetben. Ők jellemzik a magyar föld búzatermését. Itt vannak a derecskeiek, mögöttük a mikóháziak haladnak. Eljött a királyi vendég ünneplésére Sióagárd népe. A szekszárdi legények vállát puttony terheli. Ingük tele gazdag himzéssel. Bóbitás lányok, horgolt esipkébe öltözött asszonyok vonulnak el a tarka seregben.

Most Künság vidékére kerül a sor. Ezüstgombos mellényben, fekete dolmányban lépkednek el az erkély alatt... mögöttük haladnak a zsámbokiak, meggypiros bársony szoknyában a vitnyéi lányok... gyöngyök esiflognak a napfényben. Lakodalmi lobogók hajolnak meg az olasz király és a magyar kormányzó előtt... A temékenység jókívánságait hozzák a turai lányok, esipkedéssel a fejükön. A vidám lakodalmi mene-

tet a bujáciak lakkeszímás serege követi, eszímájukon peng a sarkantyú.

A királyi pár derűs mosollyal nézi a káprázatos pompájú felvonulást.

A gyöngyösbokrétás gyereksereg matyóruhás felvonulása után a szentel menyecskek jönnek, majd a tiszapolgári legények, a Szent

István falu legényei, a turai leányok, a hollókői legények, végül a Hortobágyi küldöttek. A napbaránított arcú, hetykére pödört bajuszú, villogó szemű csikósok, juhászok, gulyások. Széleskarimájú kalapjukban, subában délcegen vonulnak fel és katonás fövetéssel haladnak el az erkély előtt. A királyasszonyok megtapsolják a déceg hortobágyiakat.

Családi ebéd

Viktor Emánuel király, Heléna királyné és Mária hercegnő ezután lakosztályába ment.

Egy órákor Horthy Miklós kormányzó szükkörű ebédet adott az olasz királyi pár tiszteletére. Az ebéd a királyi páron, Mária her-

cegnőn és a kormányzó páron kívül ifjabb Horthy István, ifjabb Horthy Miklós, ifjabb gróf Károlyi Gyuláné Horthy Paulette, ifjabb gróf Károlyi Gyula vett részt.

A miniszterelnök ebédje

A kíséret valamennyi tagja a miniszterelnökségi palotába ment, ahol Darányi Kálmán miniszterelnök és felesége adott az olasz király kíséretében levő vendégek tiszteletére ebédet. Az ebédet megjelentek a magyar kormány tagjai, a politikai és közéleti reprezentánsai.

Mintegy száztizen vettek részt Darányi miniszterelnök ebédjén. A miniszterelnökségi palota első emeletén három nagy teremben terítették.

A nagy márványteremben félkör alakú asztalnál, amelyet rózsacsokrok díszítettek, hatvanan foglaltak helyet. Darányi miniszter-

elnök jobbán Badoglio marsallné, Addisz-Abeba hercegnője ült, balján pedig Leonardi grófné. Darányi Kálmán jobbán gróf Ciano külügyminiszter foglalt helyet.

A márványteremből nyílik a piros empire szalón, ahol a kormány tagjai minisztertanácsot szoktak tartani. Itt 18 személyre terítették. Ebben a teremben bárezihi Berczy István miniszterelnökségi államtitkár töltötte be a házigazdai tisztet.

Végül a harmadik zöld teremben ült terített asztalhoz a kíséret többi tagjai. Megjelent a díszében Baar-Baarenfels budapesti osztrák és Otto von Erdmansdorff budapesti német követ is.

Viktor Emánuel megkoszorúzza a névtelen hősök és az olasz hősök síremlékét

Viktor Emánuel olasz király és császár budapesti tartózkodásának ma délutáni programja a névtelen hősök emlékkövének és a rákoskeresztúri katonai temetőben levő olasz katonasírok megkoszorúzása volt. Az olasz király először a fogadására megjelent előkelőségeket üdvözölte, azután a díszszázad parancsnokának jelentését fogadta, majd kíséretével együtt ellépett a díszszázad és a frontharcos díszszázad és a tiszti küldöttség arevonala előtt. A zenekar közben a Fanfare Realet és a Marcia Realet játszotta. Két fasiszta és két testőr vitte a király előtt a névtelen hős síremlékére a kb. 2 méter átmérőjű babérszorút, a szalag egyik végén Elena királyné monogramja volt látható.

A király némán tisztelgett a hősi emlékmű előtt, miközben a zenekar a magyar Himnuszt játszotta.

majd annak befejezése után elköszönt a tiszteletére megjelent előkelőségektől s a Rákóczi-induló hangjai mellett autójába szállt, hogy a rákoskeresztúri katonai te-

metőbe hajtasson.

Főltörök érkezett a katonatemetőbe az olasz király és kísérete. A temetőt olasz és magyar nemzeti színű, valamint a főváros lobogói díszítették. Az olasz hősök sírjainál levő emlékművet olasz nemzeti színekkel vonták be és négy sarkán hatalmas kandelaberek álltak magasan lobogó lángokkal. A király megérkezésekor a katonazenekar a Fanfare Realet, majd a Marcia Realet és a Giovinezzát játszotta. A király fogadta Rapaich Richárd jelentését, majd ellépett a díszszázad előtt és Ciano külügyminiszter s Rapaich Richárd oldalán az emlékműhöz ment.

Itt is ugyanolyan hatalmas babérszorút helyezett el, mint a névtelen hősök emlékművénel.

A király tisztelgett s a zenekar befejezte a magyar Himnuszt. Az olasz király ezután kíséretével együtt végigsétált a gyönyörűen karbantartott sírok között. Utána a király és kísérete a nagyszámú összegyűlt közönség éljenzése közben visszatért a fővárosba.

Kihallgatások

Budapest, május 19. A kormányzó ma délután 6.30 órákor kihallgatáson fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert.

Budapest, május 19. Az olasz király és császár a királyi palotában Darányi miniszterelnököt s Kánya külügyminisztert este félhétkor kihallgatáson fogadta. A

kihallgatás közel egy óra hosszat tartott.

Budapest, május 19. III. Viktor Emánuel király és császár Darányi miniszterelnököt szerda délutáni kihallgatásakor aláírásával ellátott ezüstkeretes fényképének átadásával tüntette ki.

A díszebéd

Budapest, május 19. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és felesége szerdán este 20 órákor a királyi várpalota nagy márványtermében díszebédet adott III. Viktor Emánuel, Olaszország királyá és Etiópia császára és Elena, Olaszország

királynéja és Etiópia császárnéja tiszteletére. A királyi várpalota fényárban várta a díszebéd előkelő vendégeit. Háromnegyed 8 óra után egymásután gördültek a fogatok és gépkocsik a várpalota udvarába, díszlőtűzetben, díszmagyarban érkeztek a meghívottak.

turai leá-
ek, végül
A napbar-
dört baj-
sok, juhá-
skarimájú
délecegen
fövetéssel
lőtt. A ki-
lják a dél-

a hölgyek nagy estélyi ruhában. A
ragyogó csillárok fénye visszave-
rődött a sorfalat álló pompás dísz-
ruhás testőrök alabárdjain.

**A meghívottak a Habsburg-
teremben gyülekeztek.**

Itt fogadta őket Vértessy Sándor
titkos tanácsos, a kabinetiroda fő-
nöke és felesége s itt várták be a
legmagasabb vendégek érkezését.
Pontosan 8 órakor érkezett a
Habsburg-terembe a főméltóságú
pár és az olasz király családja, Jó-
zsef kir. herceggel és Augustza
kir. hercegnéssel. Az üdvözlé-
sek után valamennyien

**átvonultak a nagy márvány-
terembe s helyet foglaltak a
virágdíszben pompázó hosszú
asztal mellett.**

Az asztalfőn a kormányzó, jobb-
ján Helena királyné és esászárné,
balján Mária savoyai hercegnő
foglalt helyet. Velük szemben ült

Horthy kormányzó pohárköszöntője

A kormányzó a következő po-
hárköszöntőt mondotta a díszbéd
során:

— Sire! Midőn szerenésém van
Felséged fenkölt személyében a
baráti olasz nemzet uralkodóját
Magyarország fővárosában üdvö-
zölhetni, mélyen megatva tolmá-
csolom Fenséged előtt az egész
magyar nemzetnek e magas látog-
atás felett érzett örömet s azt az
őszinte tiszteletet és szeretetet,
amely Felségedet, a királyné és
esászárné Öfelségét, valamint Má-
ria hercegnő Öfelségét Magyaror-
szágon körülveszi.

Felséged látogatása valóban a
magyar szív ünnepe s boldog
vagyok, hogy ez örvendetes
esemény alkalmat ad nekem,
de velem együtt hazám min-
den lakójának arra is, hogy
ismételten tanujelét adhassuk
a nagy olasz nemzet iránt
táplált hagyományos rokon-
szenvünknek s őszinte barát-
ságunknak.

— A magyar nemzet emez érzé-
sei nem mai keletiek. Mélyen a
multba nyúlnak vissza azok a sok-
féle szálak, amelyek a két nemze-
tet a történelem folyamán egy-
máshoz közelebb hozták. Midőn a
magyarság egykor a római kultú-
ra körébe tartozó Pannoniában
megállott és a Duna medencéjé-
ben véglegesen elhelyezkedett, ősz-
tönösen a nyugati civilizáció és
éltfelfogás bölesője: az örök Róma
felé fordult, ezzel megvetette alap-
ját évszázadok hosszú sorára an-
nak a kölcsönös érintkezésnek, —
amelynek folyamán Magyarország
böleségesen merítve Itália földjének
gazdag szellemi tárházából, a nyu-
gati civilizációnak nemesak hoz-
dozója és terjesztője, de áldozat-
kész védelmezője is lett.

A közelmultban Magyarország
nemzeti létének egyik legszo-
morúbb korszakában az olasz
nemzet volt az, amely először
nyújtott feléje baráti kezét s
amely történelmi érdekközös-
séget felismerve, nagyban hoz-
zájárult ahhoz, hogy Magyar-
ország a nemzetközi politiká-
nak rövidesen ismét számotte-
vő tényezőjévé vált. Az olasz
nemzetnek ezt a tettét soha-
sem fogjuk elfelejteni.

— Az utóbbi évek folyamán a
két ország a nemzetközi politika
terén szoros együttműködést fejt
ki, amelynek szilárd, természetes
alapját a felfogások azonossága, a
politikázások és érdekközösségek
alkotják. Az az építő politika,
amelynek alapelveit közös barát-
tunkkal, Ausztriával együtt a ró-
mai jegyzőkönyvekben fektettük
le, eddig is eredményesnek bizo-

III. Viktor Emánnel király és
esászár, jobbján a Főméltóságú
asszonnyal, balján Augustza kirá-
lyi hercegnéssel.

Helena királyné és esászárné
jobboldali szomszédja József kir.
herceg volt, aki mellett Darányi
Kálmánné ült, az ő szomszédja vi-
szont Ciano gróf olasz külügymi-
niszter volt. Mária savoyai királyi
hercegnő balján Serédi Jusztinián
hercegprimás ült, mellette Onni
Talas finn követ felesége. Amikor
a kormányzó Helena királynéval
és esászárnéval a nagy márvány-
terembe lépett, Magyar Imre és
cigányzenekara hegedülni kezdett
s a díszbéd alatt váltakozva
hangversenyezett az I. honvéd gy.
e. zenekarával. — Sherry, szent-
györgyhegyi, 1930-as egri bikavér,
1928-as Moet-Chandon Imperial és
tokaji aszú voltak a felszolgált
italok. Magyar Imre és cigány-
zenekara mindvégig magyar dalo-
kat játszott.

nyult s hiszem, hogy nemesak a
jólétet fogja fokozottabb mérték-
ben szlgálni, de a hatalmas Né-
metország közreműködésével szil-
árd pillére lesz az igazi és állandó
béke megteremtésének s ezzel a
népek harmonikus együttműködé-
sének is.

**Felséged magas látogatása en-
nek a politikának, valamint a
két nemzet barátságának újabb
záloga lesz.**

Az olasz király és császár válasza

III. Viktor Emanuel király és esá-
szár a következő pohárköszöntővel vá-
laszolt:

— Főméltóságú Kormányzó Ur! Az
Isten hozott szívélyes szavai, amelyeket
Főméltóságod a királynéhoz és esá-
szárnéhoz, hozzám és Mária hercegnő-
höz intézni szives volt, a legőszintébb
visszhangra találnak lelkünkben.

Mélységes meghatottságot éreztünk
attól a pillanattól kezdve, hogy ma-
gyar földre léptünk; körülöngelt
bennünket a magyar nemzet ne-
mes szelleme és érezzük lojalitás és
lovagias szívének dobogását.

— Az olasz nemzet rövid néhány hó-
nappal ezelőtt ugyanilyen mélységes
meghatottsággal üdvözölte Főméltósá-
god személyében Szent István dicsősé-
ges és ősi koronájának méltó örözjét,
azt a férfit, aki annyi bölesességgel,
oly mélységes odaadással

vezeti a magyar népet a történe-
lem által kijelölt magasatos ren-
deltetése és ama kimagasló hely
felé, amely a kultúra jogánál fog-
va megilleti.

A meleg fogadtatás, amelyben bennün-
ket részesítettek, az a szívélyes légkör,
amelyben e látogatásunk végbemegy,
az egész magyar nép szeretetteljes rész-
vétele a nagyszerű fogadtatásban:
mindez megerősít és megpecsételi az
országaink között fennálló mély és szil-
árd barátságot, amely az 1927-ben lé-
rejtött első egyezményünkkel nyert
szentesítést.

— Az a számos kapcsolat, amely a
történelem hosszú évszázadai során a
magyar nemzetet az olaszhoz fűzte,
azok a kötelek, amelyekre Főméltó-
ságod olyan nemes szavakkal mutatott
rá, az idők és események során mind-
jobban megerősödtek úgyannyira, hogy
ma már a római jegyzőkönyvek révén

olyan szilárd gazdasági és políti-
kai konstrukciót hoztak létre,
amelyben a kölcsönös kívánalmak
és érdekek szerencés összhang-
ban egybeolvadnak és működnek.

— Ez a politika, amelyet immáron
több mint három esztendő előnyös ta-
pasztalatai igazolnak s amelynek alap-
jait a mi két országunk s Ausztria fekt-
tette le, már eddig is jótékony eredmé-
nyeket mutatott: fel a működési köré-

Fürdőruháink
olcsók, szépek, jók!

— Szabadjon remélnem, hogy
Felséged rövid ittartózkodása
alatt is megérezte a magyar nem-
zetnek a nagy olasz nép iránt tápl-
ált őszinte barátságát és szerete-
tét. Azok a rendkívüli eredmé-
nyek, amelyeket Olaszország Fel-
séged böles uralkodása és kor-
mányelnökének magas vezetése
alatt nemzeti életének minden ter-
térén felmutatni képes, Magyaror-
szág minden lakójának esodálatát
váltják ki.

— Annak a hő óhajomnak adva
kifejezést, hogy Felséged népének
bámulatos erő kifejtését a jövőben
is megérdemelt siker és eredmény
koronázza, emelem poharam kirá-
lyi és esászári Felséged, Öfelsé-
ge a királyné és esászárné, a felsé-
ges királyi ház egészségére és a
baráti olasz nemzet jólétére és bol-
dogulására.

és békés együttélés érdekében.

— A békés együttélést és stabilitást
pedig nem is lehet teljességgel elérni
másként, mint olyan kitartó munkálko-
dással, aminőt a jóakarát és igazságos-
ság kölcsönös megértése ebben sugal-
maz.

— A rokonszenv és nemes érzület
feledhetetlen megnyilatkozásai, ame-
lyek magyar földön való tartózkodá-
sunkat kísérik, igazolják, hogy Ma-
gyarország, — amelynek ereje évszázá-
dok folyamán sohasem lankadt, szíve
kimeríthetetlen életerőket és a kultúra
legfontosabb értékeit hordozza magá-
ban — érzi, hogy

a fasiszta és esászári Itáliában,
amely teljes mértékben visszahó-
dította a maga számára új nagysá-
gának tudatát úgy Európában mint
a világon, — olyan baráttal ren-
delkezik, amelyre biztosan számít-
hat.

— E barátság nevében és azzal az
őszinte és igazi örömmel, amelyet az
Önök gyönyörű fővárosában élvezett
nagyszerű fogadtatás felett érzek, eme-
lem poharamat Főméltóságod és a Fő-
méltóságú Asszony egészségére, továb-
bá a nemes és erős magyar nemzet mi-
nél nagyobb boldogságára és felvirág-
zására.

**Általános támadásra készül
a spanyol népfrent**

Valencia, május 19. Hivatalosan je-
lentik, hogy a Népszövetség május hó
24-én kezdődő ülésén a valenciai kor-
mányt Alvarez del Vayo külügyminisz-
ter képviseli.

Valencia, május 19. Politikai körök-
ben általános az a benyomás, hogy a
népfrent új kormányának valóságos
feje nem Negrin miniszterelnök, ha-
nem

Prieto, az egyesített hadügyi tár-
cák minisztere.

Annyi kétségtelen, hogy az egész szá-
razföldi, légi és vízi hadsereg most
Prieto irányítása alatt áll s így a leg-
nagyobb hatalom az ő kezében van. —
A népfrent táborában nagy remények-
kel tekintenek Prieto működésére él.

Prieto eddig haditengerészeti és lég-
ügyi miniszter volt s e tárca irányításá-
ban nagy eredményeket ért el. Prieto
első nyilatkozatában kijelentette, hogy
sürgösen megindítja a spanyol nép-
frent egyesített haderejének álta-
lános támadását,

amelyet mint haditengerészeti és lég-
ügyi miniszter régóta követelt.

Páris, május 19. A Baszkföldön a
harcok egyre hevesebb formákat ölte-
nek. A baszk milícia fokozza ellenállá-
sát. Miután a felkelők pünkösdi hétfőn
elfoglalták Amorebieta községet és a
környező magaslatokat,

a baszk milícia nyugati irányból
felvonulva ellentámadásba ment
át.

Amorebieta arcvonalán rendkívül vé-
res harcok folynak s a felkelők azt je-
lentik, hogy a baszk csapatok súlyos
vesztéseket szenvedtek.

Páris, május 19. A spanyol kor-
mány új párisi nagykövete Bes-

teira, a cortez volt elnöke. Bes-
teira a spanyol kormány képvisel-
letében résztvett az angol koroná-
zási ünnepeken és táviratilag
rendelték haza. Mint most kide-
rült, azért hívták sürgösen vissza,

**megbizzák őt a párisi nagykö-
vetség vezetésével,**

miután Araquistain eddigi párisi
nagykövet, Caballero volt minisz-
terelnök bizalmas barátja beadta
lemondását.

Salamanca, május 19. A felkelő
csapatok főhadiszállásának hiva-
talan közleménye jelenti, hogy a
biscayai szakaszon a rossz időjá-
rás megakadályozta a hadművele-
teket. Első vonalainkból — foly-
tatja a közlemény — az utóbbi na-
pokban

**erős robbanásokat hallottunk
Amorebieta-ból és észrevettük,
hogy a városban több helyen
nagy tűz van.**

Kedden azután bevonultunk Amo-
rebieta-ba, ahol csupán öt milicistát
és 350 asszonyt, gyermeket és
aggastyánt találtunk, kik a temp-
lomban kerestek menedéket. Vala-
mennyen már napok óta éheztek.
Elmondták, hogy nemesak az as-
turiai katonák, hanem a baszk na-
cionalisták is résztvettek a város
elpusztításában. A többi szakasz-
kon kisebb csatározások voltak.

Időjóslás

Mérsékelt délnyugati szél, változó
felhőzet: helyenként zivatar. A hőmér-
séklet alig változik.

Izgatásért egy hónapra ítélték Szálasi Ferencet

Budapest, május 19. Szálasi Ferenc, a feloszlatozott nemzeti akarat pártja vezetője ma újból vádlottként szerepelt a büntetőtörvényszék előtt. Szálasi izgatásért nemrég letartóztatták, de aztán szabadlábra került, közben pedig

régebbi röpiratai miatt három hónapi fogházra ítélték ugyan csak izgatás címén.

Ezúttal ismét ötrendbeli sajtó útján elkövetett izgatás miatt állott a bíróság előtt. A vád szerint Szálasi az Új Magyar Munkás című lapban cikket írt, amelyben a keresztény hitfelekezettel a zsidó hitfelekezettel szemben izgatva és az állami és társadalmi rendszer erőszakos felforgatására irányuló izgatást is elkövette.

A tárgyalótermet megtöltötték Szálasi hívei, akik között több fiatal nő volt.

Kovács Miklós dr. elnök a tárgyalás megnyitása után figyelmeztette a hallgatóságot:

— A csendet és rendet tessenek megtartani. A legelső rendező hangnallatára kiürittem a tárgyalótermet!

Ezután ismertették Szálasi Ferenc cikkeit, amelyekben a trianoni és a zsidó zsarnokságról ír és azt írja, hogy küzdeni kell nemzetünk ellen. További cikkeiben kifejti, hogy a nemzeti akarat pártja pártrendszerrel rendelkezik.

— A tárgyalás újjaalakított alkotmányt, amely a nemzeti munka alkotmánya lesz. A zsidókat szerinte a gettóba kell kényszeríteni. Ilyen úton írta Szálasi cikkeit.

Miután a cikkeket felolvasták véget ért, az elnök maga elé szólította Szálasi Ferencet, aki kijelentette, hogy bűnösségét nem ismeri el.

— Hogyan történt a lap terjesztése, amelyekben ezek a cikkek megjelentek?

— Összegyűjtöttük a hívek jegyzékét, aztán kerületenként szétosztottuk a lapot. Vidékre is küldtünk belőle.

— Ki a cikkek szerzője?

— Valamennyi cikket én írtam.

Meg kell azonban jegyezni, hogy az ügyészségtől végzés érkezett a lap terjesztése közben. E végzéssel elkobozták a lapot.

— Információt, utasítást, biztatást kapott valakitől a cikkek megírására? — kérdezte Kovács Miklós elnök.

— Senkitől nem kaptam!

Életeleom a nemzeti szocializmusnak magyar talajba való átültetése.

1935-ben röpirat formájában már kiadtam ezt a cikkemet és ezt a röpiratot az ügyészség nem kobozta el.

Ezzel Szálasi kihallgatása befejeződött.

A törvényszék a védelem bizonyítást kiegészítő indítványait elutasította.

Az ügyész fentartotta a vádját s

újabb vádat emelt Szálasi ellen nemzetgyalázás címén, mert az egyes cikk kimeríti a nemzetgyalázás büncselekményét is.

hangzott az ügyészi vadbeszéd.

A védő azt fejtette, hogy Szálasi büncselekményt nem követett el, majd arról beszélt, hogy különbséget kell tenni a hazafias zsidóság és a bevándorolt, profitéhes, magyartalan galíciai zsidók között.

Szálasi az utolsó szó jogán ezt mondotta:

— Amit írtam, megírtam, amit mondtam, megmondtam. Végezem.

A bíróság ítélehozatalra vonult vissza.

A törvényszék Szálasi Ferencet

Szélhámusok gyűjtenek a Szociális Misszió Társulat nevében

Mátrai Imre bankigazgató a Szociális Misszió Társulat nevében megjelent a rendőrségen és elpanaszolta, hogy illetéktelen egyének a társulat részére pénzeket vesznek fel. A szélhámusok rendszerint hölgyeket keresnek fel és szabályos nyomtatványok felmutatásával tévesztik meg a tagokat, majd díjakat szednek be és ezekről nyugtákat is adnak.

A társulat több reklámítás alapján

Pékek, fűszeresek kerakpárt, gumit, javítást

Roboz és Hammernél olcsón kaphatnak
Piac u. 8.
Telefon: 24-30

et egyrendbeli izgatás vétségéért egyhónapi fogházra ítélte.

Az ítélet nem jogerős.

jött rá a csalásokra és megtette a feljelentést.

Az eddigi nyomozás szerint a szélhámus a Csokonai ucca környékén lakik.

A rendőrség kéri a megtévesztett hölgyeket, akiknél a szélhámus járt, hogy jelentkezzenek a rendőrségi palota második emeleti 87. számú szobájában Kovács Gusztáv detektívvel.

Onisifor Ghibu a máramarosszigeti református liceum és jogakadémia épületét is elvettette

Máramarossziget, május 19. Onisifor Ghibu egyetemi tanár kérelemmel fordult a máramarosszigeti járásbírósághoz, hogy az ottani református liceum és jogakadémia épületét írassa át az állam nevére. A kérvény benyújtásának idejétől pár hét telt el és a napokban a népvelésügyi minisztériumtól megkeresés érkezett a máramarosszigeti járásbírósághoz, amely Ghibu tanár beadványára utalva, a minisztérium

szeről is kéri a református iskolavagyonok átírását. A kérvények ügyében a román járásbíró végzést hozott, amelyben a telekkönyvi törvény 168. szakaszára hivatkozva névbejegyzés kiigazítása címén elrendeli az átírást, de nem az állam, hanem a megye javára. A telekkönyvi végzés ellen a református iskolahatóságok természetesen fel-folyamodással éltek.

Kánya külügyminiszter londoni tanácskozásai

Bécs, május 19. A *Neues Wiener Tagblatt* hosszabb londoni cikket közöl az európai államférfiaknak a koronázási ünnepségek alkalmával ott folytatott beszélgetéseiről. A cikk hangsúlyozza, hogy Magyarországnak igen sok befolyásos barátja van Angliában, még a királyi házban is, ahol Kánya Kálmán külügyminisztert a koronázási fogadtatások során rendkívül szívéllyességgel tüntették ki. *György* király hosszasan elbeszélgetett a magyar külügyminiszterrel a magyar helyzetről s

az anyakirályné, akinek a származása magyar ősökre nyúlik vissza, kétszer is részletesen tájékozódott nála a magyar kérdésekről, amelyek állandóan foglalkoztatják az angol köröket. A magyar külügyminiszternek Edennel, Vansittarttal, Runcimannal, Blomberg német hadügyminiszterrel, Beck lengyel külügyminiszterrel és Grandi olasz nagykövettel folytatott tárgyalásai szintén nagyon kielégítően folytak le úgy, hogy Kánya külügyminiszter a legjobb benyomásokkal hagyta el Londont.

Leütötték és kirabolták a váci evangélikus egyház pénzbeszédőjét

Budapest, május 19. A váci rendőrség telefonon közölte a budapesti főkapitányságon dr. Gyöngyössi Zoltán rendőrkapitánnyal, hogy szerda reggel kilenc órakor Vácott a Széchenyi ucca 24. számú házban ismeretlen tettes által leütötte és kirabolta özv. Juszko Béláné pénzbeszédőt, az evangélikus egyház egyik alkalmazottját. Juszko Béláné szerda reggel az összeszedett egyházzadót és a temetkezési egyletbe befolyt kisebb összegeket számolta lakásán.

Az asztalon körülbelül 300 pengő feküdt, nagyrészt egy- és kétpengős ezüstben.

Ekkor egy ismeretlen férfi lépett a lakásba.

— Hol van, kérem, a református paplak? — kérdezte Juszkonétól.

A pénzbeszédő megmondta a református lelkész címét, de az ismeretlen

nem távozott el, hanem a következőket mondotta:

— Legyen szíves ezt nekem felírni. Juszkoné nem gondolt rosszra, elvett egy papírszeletet és megkezdte a cím felírását. Ebben a pillanatban

valami tompa tárgygal fejbeütötte az ismeretlen férfi úgy, hogy elvesztette eszméletét.

Amikor percek múlva magához tért, az asztalról eltűnt a 300 pengő. Sikoltozni lármáználni kezdett, összefutottak az asszonyok, orvost hívtak, majd értesítették a váci rendőrkapitányságot.

Az asszonyt kórházba szállították és megállapították, hogy

sérülései életveszélyesek

és nem lehetetlen, hogy az orvosok nem tudnak segíteni rajta. A váci rendőrségről Lázár rendőrkapitány ment ki a kórházba, részletesen kihallgatta Juszkonét. Az asszony személyleírását

adott támadójáról. Szerinte 40 év körüli középtermetű férfi volt, hosszúka arca, fekete haja van és nyírott fekete bajuszt visel. Sötétbarna zakkokabát volt rajta, tárdnadrággal. A legfeltűnőbb, hogy *citromsárga kesztyűt viselt.* Vácott azonnal széleskörű razzitát kezdett a rendőrség. Kiderült, hogy a rabló már nyilván megszökött a városból.

A budapesti főkapitányság rádiogramban tudatta az ország összes rendőrségeivel a váci eseményeket.

Sósavat ivott egy fiatal lány

Székely Julia 17 éves háztartási alkalmazott, aki a József királyi herceg ucca 35. számú házban szolgált, szerdán reggel sósavat ivott. A mérgezést a házbeliek vették észre és telefonáltak a mentőkért, akik az öngyilkos fiatal lányt a belklinikára szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. — Tettének okát még nem tudják.

Az Országos Bethlen Gábor Szövetség Debrecenben

Nagy Szabolcska-ünnepély a Bikában.

Hetek óta folynak annak a nagyszabású Szabolcska-ünnepélynek előkészületei, amelyet a Csokonai Kör és az országos Bethlen Gábor Szövetség rendeznek május 29-én este 8 órakor a Bika dísztermében. A Bethlen Gábor Szövetség küldöttségét, amelyben a Szabolcska-család tagjai is helyet foglalnak, a Szövetség elnöke vezeti Debrecenbe. Dr. Ravasz László püspök, ifj. Szász Károly, Maklár Károly, dr. Maklár Sándor és a Szentci Molnár-énekkar Szigethy Gyula vezetésével. A jegyek egyrésze elővételben elkelt. A terjesztésben buzgalkodnak a nőegyletek vezető egyéniségei és egy széleskörű nagybizottság. Tegnap fél 12 órakor a nagybizottság ülést tartott a városháza közgyűlési termében. Az ülésen igényelt jegyeket tegnap délután osztották szét. A *régebben* igényelt jegyek szétosztása ma folyik. Még két páholyjegy és földszinti ülőhelyek igényelhetők Csobán Endre főlevéltárosnál (Levélár, Városháza telefon 11-30). Tekintetbe veszi az előkészítő bizottság a Csáthy Ferenc és a Méliusz könyvkereskedésekben történt előjegyzéseket is. Az előadást társasvevő követi a Bikában, amelyre az előjegyzések szintén folynak. Elhárak: Kis és Nagy páholy egyformán 12 P. Fenntartott hely 3 P, I. r. hely 2 P, II. r. hely 1 P. — Erkelly ülés 80 fillér. (c)

KÖZGAZDASÁG

TÖZSDESZÜNET.

A budapesti értéktőzsdén és gabona-tőzsdén ma szünetelt a forgalom, a tőzsde hivatalai is zárva maradtak.

DEBRECENI TERMÉNY ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK:

Búza 19.00—19.50, rozs 18.50—19.00
árpa 13.60—14.00, zab 13.50—14.00
tengeri 9.40—9.60, lucerna 3.00—4.00
—4.30, széna 3.20—3.60, szalma 1.20—1.40, cukorrépa 1.50, takarmányrépa 1.00, pengő.

— Vásároljon a FUGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégéknél!

Bérbeadják a városi jég forgalombahozatalát

Restaurálják a Csokonai-házat

Szerdán délután tartotta meg Debrecen város törvényhatóságának kisgyűlése rendes ülését, Fáy István főispán elnökölte mellett.

Nagy vitát idézett elő a kisgyűlés tárgysorozatán a városi jéggyár termékeinek forgalombahozatala céljából hirdetett versenytárgyalás eredménye. A belügyminiszter azzal a kívánsággal kereste meg a várost, hogy a verseny elkerülése miatt adja a forgalombahozatal bérbe. Az e célból hirdetett versenytárgyalás 1934-35-36. évben nem járt eredménnyel.

Ebben az esztendőben több pályázat érkezett a városhoz,

köztük a Debreceni Élelmiszerszakmák Beszerzési Szövetkezetének az ajánlata a legrentábilisabb. Kötelezi magát 12.000 tábla átvételére, abban az esetben pedig, ha túllépne ezt a mennyiséget és többet helyezne el, úgy 130.000 tábláig, 1 fillér, 140.000 tábláig 2 fillér, míg 150.000 és azon feletti forgalom esetén 3 fillér bonifikációt kér a várostól. Kötelezik magukat a hirdetett versenytárgyalás értelmében arra, hogy

a fogyasztó közönségnek 40 filléres egységárnál magasabb árat nem szabnak.

6000 pengő biztosítékot helyeznek letebe.

Az előterjesztéshez elsőnek Markovits Elemér dr. szövegét, aki kijelentette, hogy a jég közszükséglet lévén, drágálja a megszabott árat. Az árat az előállítás költségei drágítják meg. A városnak kötelessége árnyvélő hatást érvényesíteni. Ezért azt a módot kell megkeresni, amellyel az árakat lecsökkentik.

Nem adná vállalatba, hanem házi-kezelésben vezetné tovább.

Tunyogi Szűcs Géza dr. A kisebb háztartások részére a feltáblák gyártását tartja szükségesnek.

Szabó Gyula dr.: Igy lesz!

Rásó Sándor felszólalása után, Steinfeld István a vállalatbaadás mellett szólalt fel. Az ajánlatot rentábilisnak tartja, különösen megnyugtató momentumnak látja azt a tényt, hogy az élelmiszerszakma maga a legnagyobb fogyasztó és így a kikötött köntingent, sőt annak növelését is biztosítja ez a tény.

Nagy István dr. ugyancsak a javaslat mellett szól és annak elfogadását közérdekűnek látja.

Markovits Elemér dr. viszonyválaszában ismét a javaslat ellen beszél és különösen azt nehezményezi, hogy a városi vállalat nem rendezkedik be a kisési haszon, nagy forgalom elvére.

Balogh István a jéggyár nehézségeit a városi üzemek közös bajában tapasztalja, amennyiben

nincsen meg bennük az üzleti mozgékonyág.

Szakszerű felügyeletet kíván, amely lehetővé tenné, hogy 6-8 filléres megtakarítást lehetne az üzemi költségeken elérni.

Rásó Sándor: A javaslatot el kell fogadni. Elkészt már nagyon az ügy, a jeget szállítani kell.

Zöld József helyettes polgármester a kiadások nagyságát és a vállalatbaadás

szükségét a fuvardíjak által megdrágult forgalombahozattal okolja.

Kölcsey Sándor polgármester veszedelmesnek tartja a házi-kezelést.

A javaslatot elfogadja a kisgyűlés. Ezután a járda és a kocsutak 1937.

Túl van az életveszélyen a 15 éves diáklány,

aki orgonával beillatosított mérgefgombát evett piskótatortában, azután paphoz ment meggyónni, mit tett — Vannak rendes emberek, de én mégis megölöm magamat...

A tizenöt esztendőes kis Jóry Margit meg akart halni és ezért kiment a Nagyerdőre. Bement az erdő mélyére,

mérgefgombát szedett és hazavitte. Másnap a gombát két tortaszélet közé tette, megette és ennek most az a következménye, hogy a diáklányt az egyetemi klinikán kezelik.

Pünköst vasárnapján akart meghalni Jóry Margit, szép ünnepi délutánon akart átmenni a másvilágra, azért, mert nem szeret élni. A hosszú utazás azonban nem sikerült, az orvosok fele útról visszahozták, megmentették és most már annyira egészséges, hogy amikor a klinikán keressük, nem is találjuk a betegágyban.

— Kinn sétál valamerre — mondja az ápolónő —, nincs türelme feküdni.

Aztán a folyosón jön felénk Jóry Margit, a betegék csikos egyenruháját viseli, de a lábán elegáns, kék antilopeipő. A haja szökébe hajlik, az alakja törekény és orrán egy nagy szeplő.

Tudni kell róla, hogy öngyilkosságának okát titokban tartja, nem mondta meg a detektíveknek sem. S amikor mi kérdezzük, miért akart meghalni, kissé fájdalmas mosollyal mondja:

— Egyszerűen azért, mert nem szeretek élni. Mi van ebben különös? Maga szeret élni?

Azt feleljük, hogy az élet szép a fiataloknak, különösen ilyen kellemes, virágos, nyáriás májusban.

— Nekem nem tetszik ilyenkor sem — mondja —, nekem semmikor sem tetszik. Ha innen kimegyek, meghalok, mert megégyeser öngyilkos leszek.

Közben mosolyog, barátságosan mosolyog, de a hangja elszántan komoly. Amikor így beszél, ilyen határozottan, nem is kislányos, mintha egy mindenből kiábrándult felnőtt szólna belőle.

Mindössze tizenöt éves, de amikor kérdezzük, mennyi idős, tizenhatot mond, pedig csak jövő januárban lesz a születésnapja.

Általában igyeckszik úgy viselkedni, mintha már tényleg »nagy-lány« volna s amikor azt kérdezzük, csak nem azért a fiatalemberért lett öngyilkos, akivel az előbb sétált a klinika kertjében, — méltatlankodva, önértetesen feleli: — Csak nem képzelem? Hiszen az egy elsőéves prepa. Gyerek még.

Kiderül, hogy csak a felnőtt, komoly, harminceon felüli férfiakat tartja érdemesnek arra, hogy szóba álljon velük.

— Az intő miatt leti öngyilkos? — kérdezzük. Nevet.

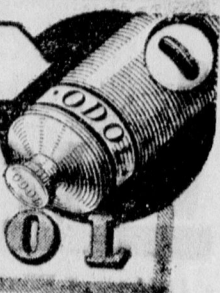
évi burkolatjavítási munkálatainak bérbeadását tárgyalták, amelyet a leg-olesőbb ajánlattevőnek adtak ki, különös tekintettel a helybeli iparra.

A Csokonai-színház restaurálását is elhatározta a kisközyülés 600 pengő keretei között. Kimondotta a restaurálás szükségességét is.

A kisgyűlés ezután a bérbeadási ügyeket tárgyalta, majd a jelentéseket vette tudomásul és Fáy István főispán bejelentésével, amelyben Radó Rezső kimentését tudomásulvétel végett bejelentti, az ülés véget ért.

A hatásos fogpép!

Egészséges fogak: **ODOL**

— De valakinek, egynek megmondtam, megírtam, hogy öngyilkos leszek. Az a valaki tudja, de azt hiszem, soha senkinek nem fogja megmondani. Ugye nem vitte el búcsúleveletem a rendőrségre?

Ezt kicsit ijedten kéri és mikor megnyugtatójuk, hogy az illető nem jelentkezett, megkönnyebbül.

— Látja, hogy vannak rendes emberek — mondja —, de én mégis megölöm magamat...

A torkát szorongatták, bicskát rántott

Súlyos testi sértés vétségével vádolva került a járásbírószághoz Faragó Sándor mikepéresi legény Balogh József tett ellene feljelentést, előadva, hogy Faragó Sándor nekitámadt és késsel megsebzta.

— Okra szúrta meg — vallotta a vádlott legény a járásbíró előtt —, megfogta a torkom, fojtogatott és azt kérdezgette: »Azt hiszed, nincs több olyan legény a faluban, mint te?« Gondoltam, mit csak nem hagyom magam szégyenszemre megfojtani, hát megpiszkáltam egy kicsit a késsel.

A tanúk is hasonlóan vallottak. Szerintük a sértett Balogh József ittias állapotban nekitámadt a vádlott legénynek, aki szorongatott helyzetében használta kését. A bíróság ennek alapján felmentette a súlyos testi sértés vétségének vádjára alól.

Anyakönyvi hírek

Születések: Mátrai Gusztáv máv. irodatiszt leánya Éva; Fülöp László máv. segédtiszt leánya, Mária; Erdei János napsz. leánya, Éva; Szilágyi Imre npsz. fia Imre; Szabó Sándor npsz. fia János; Szakvály Emil egy. tisztv. fia Attila; Katona Ignác tanár, fia István; Takács István festő s. fia Antal; Tóth Károly npsz. leánya Ilona; Kovács László npsz. fia Zoltán.

Házasságok: Klein Imre kereskedő — Lövi Júlia, Gisser Gyula fényképező — Moskovics Irén.

Halálozások: Burai Lajosné ref. 56 éves, Mórié u. 40. Gáti Gyuláné ref. 29 éves Kuruc u. 72. özv. Szatmári Samuelné ref. 87 éves, Homok u. 18. Kun Károly róm. kat. 4 éves, Derzs. Bír őMihály ref. 76 éves Pallag, Dobrosi Éva ref. 10 hónapos, Epréskert u. 8. Balog Erzsébet r. kath. 8 hónapos, Apafa.

A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközségtől. 1032-1937.

Hirdetmény.

A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség baromfimeztőhelyéhez tartozó tollfeszítőda bérlete 1938 június hó 30-an lejár.

Akik ezen bérletre igényt tartanak, nyújtsák be zárt ajánlatukat a hitközség hivatalában i. é. május hó 27-én déli 12 óráig.

A feltételek ugyanott megtudhatók minden hétköznapon délután 5-6 óráig.

Debrecen, 1937 május hó 19-én. Az Elnökség.

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fénycsüszkésítse, kérjen díjmentes ajánlatot
SZEKERES festővállalattól
Debrecen, Homok u. 122.
Telefon 13-19.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.— egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

RÁDIÓMŰSOR

Csütörtök, május 20.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 7.20: Etrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Kazinczy a Spielbergben. Irta Marék Antal dr. (Felolvasás.) 10.45: A könyv és a gyermek lelki fejlődése. Irta Szondy György dr. (Felolvasás.) 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. 12.05: A rádió szalonzenekarának műsora. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Sovánka György és cigányzenekara. 14.40: Hírek. 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 16.15: Régi mesterségek feltámasztása. Nádai Pál előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Lindbergh átrepül az óceánra. Vitéz Hefty Frigyes előadása a 10. évforduló napján. 17.25: Közvetítés a Británia-szállóból. Heinemann Ede jazzzenekara játszik. 18.15: Szólészeti módszer tanácsadó. S. Bíró Géza ny. főtisztartó előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.) 18.35: Meiszner János fuvolázik, zongorakísérettel. 19: Tormay Cecil emlékezete. 19.45: A dán Európa-hangverseny ismertetése. 20: Dán-Európa hangverseny közvetítése Kopenhágából. 21.05: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.05: Gitár-est. 23.05: Guillema Árpád németnyelvű előadása. »Ungarische Kriegerpoesie.« (Magyar háborús költészet.) 23.20: Közvetítés az Osztrák kávéházból. Lakatos Vince és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.15: Balász Gyula dr. magyar aóttakat zongorázik. 18.45: Angol nyelvtanítás. 20: Hanglemezek. 21.05: Útgető versenyek.

— A Dóczy leánynevelő intézet május 23-án délután 3 órai kezdettel tartja nagyszabású tornaünnepélyét a Stadionban, több, mint ezer résztvevővel, változatos műsorszámokkal: tömeges tornagyakorlatok, táncok, atlétikai versenyek, játékok, kosárlabdamerkőzés. Az intézetnek erre az ünnepélyre szeretettel hívják meg a szülőket, az ismerősöket, a sport barátait és mindenkit, akiket leányifjúságunk testi nevelése érdekel. A fogadás előtt a helyszínen, elővételben: Magoss-traffic (városháza) és Juhász-traffic (Széchenyi uca 8.).

— A fogak szinesedése nem közelebbiek be, ha rendszeresen ápolja azokat Odol fogpéppel és fogkefével. Az Odol fogpép nagymértékű kolloid alkatrészeinél fogva eltávolít minden tisztátalanságot és festőanyagot a fogakról. Az Odol fogpép a fogakat hófehérré varázsolja.

Jelentős összegeket takaríthat meg a város az önbiztosítás bevezetésével

A vidéki lapokban érdekes cikkeket olvastam arról, hogy Debrecen városa 20 év alatt 700 ezer P-t fizetett ki tüzbiztosítási díjakért, ezzel szemben az elszünetelt tüzkárokat eddig alig 100 ezer pengőt kapott vissza a biztosító intézetektől s ezért Debrecen vezetői most az önbiztosítás gondolatával foglalkoznak.

Ugyanez a helyzet Kecskeméten is. Már fiatal parancsnok koromban javaslatot tettem egy városi önbiztosítási alap létesítése iránt és 15 évre visszamenőleg pontos számadatokkal mutattam ki, hogy milyen hatalmas összegeket takaríthatott volna meg a város. Hivatkoztam nagy külföldi városok — Prága példájára is, — s hangsúlyoztam, hogy

az önbiztosítás alapján működő városok óriási összegeket fordíthatnak tűzoltóságuk modernizálására.

Sajnos, annak idején javaslatom különböző akadályok miatt nem valósulhatott meg, ám most, a debreceni esetről olvasva, fenntartom változatlanul régi véleményemet,

— A Szociális Misszió Társulat helyi szervezete június elsején délután 6 órai kezdettel évzáró garden partyt rendez a Vitézi Székház (Bethlen uca 3. sz.) kerthelyiségében és dísztermében, táncos egybekötve. Általános közözhajnal eleget téve az előző évekhez híven izletes bográc-gulyás, fonatos készül majd az udvaron, a közönség szeméi előtt. A meghívók szétküldése folyamatban van, egyebekre még visszatérünk. (.)

GÉPLEIRAS, MASOLÁS HURAY, T. 17-93

x Elegáns rubáit, kosztümjét Gellén angol és francia szalonban készíttesse. Piac u. 63.

— A Magyar Mérnök és Építész Egylet rendezésében május hó 20-án 18 órakor az Ujságíró Clubban Des Combes Henrik tb. műsz. tanácsos Diesel-motorok tengelytörései és indítótartály robbanások címmel előadást tart. Érdeklődőket is szívesen látnak. Belépő díjtalan. (.)

UJ CZLET, kilós és maradék árak nagy választékban. Hatvan u. 34.

x Kovács Gyula központi fűtés, vízvezeték, fürdőberendezési vállalata, Debrecen, Széchenyi uca 8. Telefon: 16—79. Központi fűtés, szellőztetés, etagefűtés, vízvezeték, esatornázás, gázvezeték, kórházberendezések, kúta, szivattyú berendezés. Mindennemű egészségügyi berendezések szerelése, javítása.

— A nagyeserei tanyai elemi iskola apró kis tanulói szombaton este fél 7 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében műsoros előadást tartanak. A műsoron pompás énekszámok, egyvelegek, szavalatok és előadások szerepelnek. A kis elemisták többek között Ady és Mécs László verseiből is előadnak néhányat, ami azt mutatja, hogy a modern költőkkel modern szellem költözött a nagyeserei tanyai iskolába és az előadást rendező nagyeserei tanító, Herboly Zoltán minden elismerést megérdemel, amiért apró tanítványaival már ilyen korán megismerteti a nagy magyar költő Ady Endre költészetét.

amely szerint

igen jól járnának azok a magyar városok, amelyek az önbiztosítás terére lépnének át a mai rendszer helyett.

Az önbiztosítás mellett nagyon jelentékeny summák jutnának a vidéki városok tűzoltóságainak rohamos fejlesztésére, míg a mai rendszer alapján egyáltalán nem remélhetjük, hogy a biztosító társaságok megfelelő mértékben járuljanak a tűzoltóság kiadásaihoz. Az új tűzrendészeti törvényben történt ugyan némi intézkedés ez irányban, de ez csak szerény morzsa a tűzkárbiztosító intézetek dúsan terített asztaláról.

Az új tűzrendészeti törvény szerint a tűzoltó intézmények kiadásai — a tagsági díjak kötelezővé tétele és horribilis felemelése, valamint a létszámfelemelés miatt — emelkedni fognak. E súlyos többlet kiadásokat a vidéki városok legkönnyebben úgy fedezhetik, ha minél hamarabb áttérnek az önbiztosításra, ami feltétlenül jelentős összegű többletet eredményezne a városok költségvetésében.

— Lelkipásztori értekelet. Június hó folyamán a debreceni egyházmegye lelkipásztori értekeletet rendez Monostorpályiban.

— Belga kirándulók Debrecenben. Szerdán délután elegáns, hatalmas autóbussz gördült az Arany Bika-szálló épületé elé. Az autóbussz Belgiumból érkezett Magyarországra és tizenkét tagú kiránduló csoportot hozott magával. A belga vendégek néhány napig Budapesten tartózkodtak és a fővárosból érkeztek Debrecenbe. Csütörtökön délelőtt folytatják útjukat a Hortobágyra.

x Nikotin—káliszappan, permetezőszerep állandó raktára Központi drogéria (Városház épület).

— Molyirtószerek: Globol, Nafalin stb. legolcsóbb, legnagyobb raktára Központi drogéria (Városház épület).

— Június 1-én az Arany Bika összes termeiben rendezi a MANSZ és Leánykőre évzáró fagyalt délutánját. (.)

x Mész, gipsz, cement, kátrány, papír, bitumen, szigetelőanyagok legolcsóbban. Lukács Vilmos és Testvérénél kaphatók: Károly Ferenc József út 3/b. Tel.: 23—08.

— Kezdők gyorsíróversenye. A Debreceni Gyorsírók Társasága szombaton, május 22-én 60—100 szótagos szabatosírási és 80—120—200 szótagos áttételes gyorsíróversenyt rendez a Kereskedelmi Akadémián. Jelentkezés dr. Naményi Gyula tanárnál. (.)

x Költözésnél villanyt, rádiót jutányosan átszerelnek, Stern villanyszerelő Hatvan u. 20. Pásti u. sarok

— Szakácsnót, vagy szakácsot, akik már vendéglői üzemből dolgoztak, június elsejére felvesz az Ujságírók Clubja, Piac uca 26. I. em. Jelentkezés délelőtt 11—1 óra között.

x Sirkövek a legolcsóbban beszereshetők Haimann Lajos sirkőrák tárában, Debrecen, Hatvan u. 29

— Loppás a Simonyi úton. Csikos Lászlóné, Király Ferenc uca 41. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy a Simonyi út 21. számú villa elől kerékpárjáról egy értékes dinamót ellontak. A tettest keresik.

Uriszabó üzletemet

megnyitottam
HARASZTI SÁNDOR
a Szedlák és Vámos cég volt
üzletvezetője és szabásza
Szent Anna u. 2.

— Ha gyomrát elrontotta, azonnal igyék egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez az emésztőesatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

SPORT

Sportnapló

Verest, a DVSE tehetséges csatárát beválogatták az országos amatőr válogatott csapatba, amelyik vasárnap a magyar-osztrák mérkőzés előtt a felvidéki magyar válogatottal játszik. — A DVSE nem nagyon örül Veres beválogatásának, mert el kell halasztania a Turul elleni mérkőzését, pedig érdeke a csapatnak, hogy minél előbb befejezze a bajnokságot, amelynek megnyerése esetén készülnie kell az országos bajnoki küzdelmekre.

A Leicester City Belgrádban is kikapott, ezúttal a legsúlyosabban. A BSK vert rá 3:0 arányban. Most láthatja a magyar közönség, hogy csapataink milyen nehéz feladat előtt állanak a fúrasztó külföldi tőrakón, ahol minden küzdelemért keményen meg kell dolgozni. Az angolok a kontinensen meg sem tudják közelíteni az angliai formájukat.

Vasárnap nagy derby lesz Debrecenben. A DVSC látja vendégül a PMÁV csapatát, amely érthetően győzni akar, mert csak ebben az esetben lehet még reménye a bajnokságra. A DVSC-t tavaly éppen a PMÁV ütötte el a bajnokságtól, most tehát revansra nyílik alkalom, ha ugyan sikerülni fog. Előmérkőzést a Textil játszik a NyKISE ellen.

Olaszország bajnokságát ismét a Bologna csapata nyerte meg, amely kedves ismerőse a debreceni közönségnek még abból az időből, amikor a Boeckay ellen stadionavató mérkőzést játszott. Franciaország bajnoka az O. Marseille lett Lille, Móré csapata előtt. Markos csapata, a Rennes kiesett.

A Hadsereg Kupa játékezői valamennyien fizékes plakettet kaptak emléklül a vegyesdandár sportosztályától. A figyelmesség nagyon jól esett.

A Fazekas Mihály gimnázium tornaünnepélye szombaton délután fél 5 órai kezdettel lesz az intézet udvarán. Zenés mozgásos és műszabadgyakorlat, atletika, szertorna, vívás, játék, valamint gáz- és légvédelmi bemutató teszik változatosá a tornaünnepélyt. (.)

HIVATALOS HIRDETÉNY.

A nyilastelepi autóbusszjáratoknál használt társasgépkocsis kieseréléséről.

Az 57.000/1931. K. M. számú rendelet 13 paragrafusa alapján közhírré teszem, hogy Szilágyi Endre, Táncsics Mihály uca 18. B. szám alatti lakosnak a nyilastelepi autóbusszjáratok engedélyesének engedélyt adtam arra, miszerint az engedélykijáratában engedélyezett C. T. 01—316 forg. rendszámú »Fiat« gyártmányú 16 utasbefogadóképes autóbussz helyébe, annak egyidejű tartalékba helyezése mellett egy darab MAVAG—BENZ gyártmányú C. T. 034 forg. rendszámú 2888 kg önsúlyú 19 ülő és 3 állóhellyel berendezett gépjármű társasgépkocsit állíthasson üzembe.

Polgármester.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Az új zene debreceni ünnepén üdvözöljük Tóth Aladárt!

Debrecen zenei életének ünnepnapjai köszöntenek ránk. Meghitté, bensőséggé az teszi ezeket az ünnepeket, hogy nem holmi hivatalos, felülről rendezett, külsőséges céccókról van szó, hanem Debrecen zenei életének házi ünnepéről, amelyen egyesül az a néhány fiatal, lelkes művész, aki Debrecenben szállást csinált az új muzsikának, a közönségnek azzal az évről-évre növekvő, lelkes csoportjával, amely szereti és kívánja ezt az új muzsikát.

Külön jelentősége ennek az ünnepnek, hogy közöttünk lesz **Tóth Aladár** fr. tudósa és apostola minden magasrendű muzsikának, de kiváltképpen harcos zászlótartója az új, népi, magyar zenének. Jelentőséggel teljes esemény az ő idejövetele nemcsak azért, hanem mert megjelenésével igazolja, bátorítja azokat, akik ennek a zenének meggyökeresedése érdekében eddig csak tapogatózó, bizonytalan lépéseket mertek tenni. Talán nem bántjuk meg Tóth Aladár egészen magasrendű frói tehetségét, ha a magyar zenei életben elfoglalt egészen kivételes pozíciójára mutatunk rá, hiszen ez a pozíció azért kivételes, mert minden befolyáson felülálló, azért megközelíthetetlen, mert a kritikus, aki körülbástyázta magát benne, egyetlen célért harcol, támad, agít és lelkesül, a zene ügyéért. Végre egy kritikus, akit csak hivatása érdekel; cikkeket, tanulmányokat, előadásokat, amelyekben nem az egyéni érvényesülés távolabbi céljai lüktetnek árulón! Végre egy kritikus, akit annyira érdekel a zene, hogy észrevesszi, Magyarország nemcsak Budapestből áll és Szombathelytől Békéscsábáig új honfoglalóként járja be az országot, biztatni a lelkesülőket, felbuztatni a közönyöseket, megteremteni az új, magyar muzsika igazi nagyközönségét, visszaadni a népek azt, ami belőle lett.

Tóth Aladár egészen rendkívül dolgot művelt, népszerűvé tett egy műfajt, amit előtte csak kevesen szerettek, széles rétegek számára tette mindennapi olvasmányává a zenekritikát. Hogyan sikerülhetett ez? Egyszerűen: az írói átélés erejével. Tóth Aladár a szakkritikából új műfajt csinált: írói kritikát. A zenei cikkeiből irodalmi cikkeket: a szaktudományból az élet tudományát. Minden szavával hirdette, a zene nem a kiválasztottak, a mágusok szórakozása, hanem feloldódás, feléledés, kiélés mindenki számára. Az igazi művész nem a fizikai adottságok, vagy technikai cselofások folytan nagy, hanem ha az, embersége teszi azzá. Hadjáratot indított az üres virtuózok, a szemfényvesztő világmarkák ellen és az érdeklődés reflektorait ráirányította a komoly, szerényen munkálkodó, belső értékekkel ékes tehetségekre. Egy egészen új közönséget nevelt fel, ez a közönség fedezte fel Dolmányit, a zongora poétáját s ugyancsak tapsol ma a Kodály kórusoknak. Ez a közönség látszólag nem válogatós, Bachot épen úgy kedveli, mint Bartókot s ugyancsak nem viszi tulzásba a modernséget, mert a Haendel oratoriumok előadásán épen úgy ott látjuk, mint a Wagner-ciklusnál vagy Hány Jánosnál. Mégis a világ legkényesebb ízlésű közönsége ez: minden korban, minden stílusban csak az igazi, belső értéket, a nagyságot értékeli. Azt mondják, minden kiválósághoz, minden rendkívüliséghez valami tulzás tapad, nos, a Tóth Aladár műve abban is kiemelkedően egyéni, hogy az ízlése a legátfogóbb, leguniverzálisabb

kritikusai ízlés, mentes azoktól az elfogultságoktól, amelyekkel oly gyakran találkozunk nagy kritikusoknál. Amellett, hogy nincs ma Magyarországon hivatottabb és exponáltabb szellemi vezére az új zenének nálánál, mégsem lehet ráfogni, hogy egyes izmusok szolgálatába szegődött, mert a Tóth Aladár művészetét csak egyetlen szolgálatot ismer: az emberi nagyságát, a művészi becsületességét.

Kecskemét, Szombathely és Békéscsaba után most Debrecen zenei élete vonultatja fel büszkén értékeit Tóth Aladár előtt. Nem akarjuk áttatni magunkat, valami nagy parádéra még nem telik ezekből az értékekből. És sokat habozók, még hiányoznak a sorból, hogy teljessé, sikeressé váljék az erőfeszítés. De: volt már Hány János, voltak Kodály, Bartók kórusok, Mozart oprea, egy zseniális, új muzsika az Ember tragédiájához, a Kardos Istváné és most van a Székelyfő. És Zeneiskolánkban az évvégi vizsgákon apróságok már évek óta Bartók és Kodály darabokon esztétikájuk értelmüket fogékonyt. Tóth Aladár tanításából, ennyi, ime, ami Debrecenben már megvalósult. Sok ellenállást, közönyt, fáradságot kellett leküzdeni, amíg eddig is eljutottunk. Szeretettel, büszkén köszöntjük ma Debrecenben Tóth Aladárt, az ő biztatásából sarjadt ki ez az új kultúra Debrecenben. F. Á.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Május 20-án, csütörtökön: **NINCS ELŐADÁS.**

Május 21-én, pénteken: **SZEKELYFŐNŐ.**

A színházi iroda hírei:

A Csokonai-Színházban ma, csütörtökön a Székelyfőnő előadásának előkészületei miatt nincsen előadás.

Pénteken és szombaton bérlet-szünetben, rendes helyárrakkal: Kodály: Székelyfőnő.

Pénteken és szombaton: Kodály-ünnepségek a Csokonai-Színházban.

A Városi Zenede vegyes- és gyermekkara Kodály kórusokat ad elő. Vezényel: **Elefánthy Mária és Szabó Emil.**

Maroszeki táncok: Játssza a Debreceni Trío: Buza, Galánffy, Erdész.

G. Hoór Tempis Erzsébet Kodály dalokat ad elő.

SZEKELYFŐNŐ BASILIDES Mária vendégszereplésével.

A kórusokat a Szent László Dalegylet vegyeskara énekli.

Vezényel **Komor Vilmos.**

Rendező: **Horváth Árpád.**

A Szent László Dalegylet körusait **Kollventz Rezső,** a magánénekeseket **G. Hoór Tempis Erzsébet** tanította be.

Hangversenymester **Buza Gábor.**

FELHÍVÁS A SZENT LÁSZLÓ DALEGYLET

I. T. PÁRTFOGÓIHOZ!

A Szent László Dalegylet f. hó 21-én és 22-én a Kodály-ünnepségek alkalmából a Csokonai-Színházban vegyeskarával szerepel a **SZEKELYFŐNŐ** előadásain. Ezen jelentékeny és országos nevezettségű kultúrtehetség alkalmából azzal a kérelemmel fordul Pártfogóihoz, hogy jegyeiket minél előbb váltsák meg a színház pénztáránál a pénteki és szombati előadásokra, mert a Szent László

Dalegylet rendkívül nagy súlyt helyez arra, hogy vegyeskarának teljesítményeit i. t. Pártfogói előtt mutathassa be.

Tisztelettel a Szent László Dalegylet Vezetősége.

MOZI

KERESD A NÖT

Szellemes, ötletes vígjáték került a Vigaszínház új műsorára. A közönség elejétől végig kitünően szórakozott a hatásos jeleneteken felépült filmen, amelynek főszerepét a kitünő megjelenésű, rendkívül tehetséges Myrna Loy alakította, de elsőrangú volt partnere,

Az angol sajtó a romániai kisebbségüldözés ellen

London, május 19. Az angol sajtó a komoly megütközés és aggodalom hangján tárgyalja a román szellemi foglalkozásuk szövetségének határozatait, amely páratlanul drasztikus jogfosztó intézkedéseket sürget a Romániában élő összes kisebbségek ellen. Megállapítják az angol lapok, hogy a követelés teljesítése esetén a magyarok, németek, zsidók és egyéb kisebbségek tagjai nem lehetnének Romániában orvosok, ügyvédek, mérnökök, gyógyszerészek, tanítók, tanárok, tudósok, mű-

vészek, nem járhatnak iskolába, élvezhetnék oklevelüket, sőt állampolgárságukat és vagyonukat is.

A Times szerint e határozat a román alkotmányba ütközik, amely egyenlő jogokat biztosít az összes állampolgároknak faj- és valláskülönbőség nélkül. A jobboldali pártok mozgalmat indítottak az alkotmány megváltoztatása érdekében. Mérvadó körök állítása szerint ez a Tatarescu-kabinetet követő kormány feladata lesz.

A lengyel közoktatásügyi miniszter Budapesten

Varsó, május 19. Hivatalosan jelentik, hogy Szentoszlavski közoktatásügyi miniszter június elején a magyar kormány meghívására Budapestre utazik, hogy viszonzassa Homann kultuszminiszternek 1935-ben Varsóban tett látogatását. A látogatás során a két miniszternek alkalma nyílik arra, hogy tanácskozzék a lengyel-magyar kulturgezermény végrehajtásának módjairól.

Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőveszesurut esetén gondoskodjék arról, hogy gymra és belei a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsassanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József víz lázzal járó betegségeknel is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek. Az orvosok ajánlják.

HIRDETMEY. Az országgyűlési képviselő választói ideiglenes pótnévjegyzék kiállításáról és közszemlére vételéről. Debrecen sz. kir. város központi választmánya az 1925:XXVI. tc. 38. paragrafus 10. bekezdése értelmében értesíti a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város választókerületéhez tartozó országgyűlési képviselő választói ideiglenes pótnévjegyzék, valamint a kihagyottak jegyzéke a hivatkozott tc. 39. paragrafus (1) bekezdése értelmében a központi választmány hivatalos helyiségében (Városháza fszt 18. sz. szoba) 1937. évi május hó 16. napjától, június hó 14. napjáig bezárólag naponként (vasárnap is) reggel 8 órától, déli 12 óráig közszemlére lesz kitéve. Ezen idő alatt az említett névjegyzéket a város polgármestere megbízottjának jelenlétében naponként (ünnepenként is) reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és a megbízott jelenlétében a jelzett határidőn belül köznapokon déltűn 9-6-ig lemasolhatja. Az 1935:XXVI. tc. 40. paragrafus (1) bekezdése értelmében az ideiglenes pótnévjegyzékbe tör-

Hölgyeim!

A tavasz és nyár egyik legnagyobb problémája, hogy mindig szép és rendezett legyen a frizurája. Tartós villanyonduvási, villany nélküli o.aj dauer, tartós vegyi dauer 6 és 8 havi garanciával totura mentesen 18-20 perc alatt készit.

MINK hölgyfrizászat
Hatvan u. 6. Telefon 34-59

Egyéni, tavaszi és nyári frizura kreációk

A rokonszenves, kellemes Robert Montgomery is.

A film a bemutatón sikert arafott.

tént jogosulatlan felvétel, valamint amiatt, hogy a kihagyott jegyzékbe nem vettek fel olyat, akit abba fel kellett volna venni, bármelyik választó az ideiglenes s pótnévjegyzékbe való fel nem vétel, illetőleg a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólhat fel. A felszólalások a központi választmányhoz 1937. évi május hó 16-t május hó 30-ig bezárólag a központi választmány hivatali helyiségében (Városháza, fszt 28. sz. szoba) írásban nyújtandók be. Felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek beszerzése az egyes egyéneknek módjában állhat azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek a megszerzése egyeseknek nem állhat módjában, akknt köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók, vagy beszerzhetők legyenek. — Annak, aki fel akar szólni, a választójogi törvény 40. paragrafusa értelmében minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület, alapítvány és nyilvános számadásra kötelezett vállalat köteles haladéktalanul rendelkezésére bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban fehozottak bizonyítására szükségesek. A felszólalás oly változásra is alp,tható, amely az összeírás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyíték és felhozható. A felszólalónak, amennyiben kívánja a felszólalás átvételéről elismervény adatik. — A beérkező felszólalások benyújtásuktól kezdve a fent jelzett időben és helyen szintén közszemlére lesznek kitéve, azok a város polgármestere megbízottjának jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapokon déltűn 2-6 óráig lemasolhatja. A felszólalásokra mindazok, akiket az 1935:XXVI. tc. 40. paragrafus (1) bekezdése szerint a felszólalás joga megillet az 1937. évi május hó 16-tól június hó 14-ig bezárólag a központi választmányhoz írásban észrevételeket nyújthatnak be. Az észrevételeket ugyanolyan módon kell meg szerkeszteni és benyújtani, mint a felszólalásokat. Kelt Debrecen sz. kir. város központi választmányától 1937. évi május hó 14. Dr Csóka László sk., polgármester h., központi vál. elnök h., főjegyző.

Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknel!

Debrecen sz. kir. város polgármestere.

21.079/1937 VII. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

Kút és Török Bálint uccán összesen ca. 2820 köbméter területű I. alternatíva szerint betonlapra helyezett kisköb burkolat építésére, II. alternatíva szerint aszfaltmakadám burkolat építésére versenytárgyalást hirdetek előirányzott összegek kormányhatósági jóváhagyásától feltételezeten

Ajánlat csak a város által kiadott úrlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály, (Csapó u. ca. 33. sz.) iktatóhivatalában díjmentesen megszerezhetők. A tervek a műszaki ügyosztály 18. számú szobájában megtekinthetők.

A több ivből álló ajánlatot mellékletével (Ajánlat, ajánlati költségvetés, részletes versenytárgyalási feltételek, a 25.000/1936 VI. lp. M. sz. alatt kiadott munkanemekenkénti részletes feltételek, OTI és MABI igazolványok

stb) együtt össze kell tűzni, kivéve a bántópenz letételét igazoló okiratot, továbbá a cégjegyzésre vonatkozó okiratot, valamint az iparjogosi ványt. A zsinór végét az ajánlat hátlapján pecséttel kell ellátni.

Az aláírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva és „Ajánlat Kút és Török Bálint uccák burkolására” felirattal ellátva, 1937. évi június hó 9. napján délelőtt 10 óráig kell beadni a városi iktatóhivatalba.

Az ajánlatok felbontása ugyanazonnap délelőtt 11 órakor lesz a városháza tanácstermében, melyen az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

Bántópenzül az ajánlat szerinti értéknek két százalékát kell az ajánlat benyújtásának időpontjáig letenni. Debrecen, 1937. május 18.

Polgármester.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HETKÖZNAP 50 FILLER, VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításaj készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Kiárutás!

Debrecen, Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi és nőidivat, kötött-, szövött-áru üzletemet megszüntetem. — Árukészletemet az iparhatóság 14.190—1937. B. számú engedélye alapján július hó 31-ig kiárutitom. Bíró Márton. 5086

Nyomoz

megfigyelje szakszerűen. — rendőrségi és évtizedes magánykísérletével mindenütt személyesen. Gálosy, Varga ucca 25. 479

Fürdőtrikók legolcsóbban

HAVAS Harisnyaházban Bádogos ucca 1.

Betöltendő állás

Fehérneműszalonba segédanyagokat azonnal felveszek. — Dr. Békésné, Battyhány u. 17. 5080

Elsőrendű

himzőnök dr. Békésné fehérneműszalonjában jelentkezzenek. Batthyány u. 17. 5081

Kislányt

kifutónak felveszek. Beck kenyérlétkat Simonffy 2. 388

Kifutó,

megbízható, kerékpározni tudó felvétetik. Hungária, Hunyadi u. 11. 397

Német

szabósegéd, nagymunkához erős kézimunkás felvétetik. Simonffy 40.

Bejárónót

délelőtra keresünk. Értekezni Széchenyi u. 2. szám. Aezél antikváriumban. 5088

Bejárónót

felvesz délelőtti órákra Tóth, Batthyány u. 9. 1005

Sajáttermésű

borkiméréshez pengő 1000 kancsóval rendelkező üzletvezető keresetik. Ajánlatok Szőlőgazdaság jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 5089

Ügyes,

rendes bejárónó a délelőtti órákra felvétetik. Miklós u. 34., keresztépület. 5085

Periék

szakácsnót jó bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Klein étterem, Piac ucca 66. 5070

Ügyes

kézilányt női divatszalonba felveszek. Kigyó 45. 1007

Gyermektelen

házaspár kerestetik június 1-re. Jelentkezni Hajnal ucca 27., keresztépület. 998

Cséplésre

fűtőnek, kezelői vizsgával kovács házaspár díjmentes lakással takarításért felvétetik. — Szücs Béla, Tépe. 1094

Gyermektelen

rendes házaspár házimunkáért lakást kap. Kossuth u. 58., uccai lakás. 1001

Allást keresők

Varróleány

elmenne női konfekciós munkára. Pandur u. 6. sz. Gyarmati Mária. 5072

Cipésziparos,

32 éves, nőtlen, — önálló iparral bír, munkavezetői állást vállalna vidéken. — Cím kiadóban. 391

Jól

főznitudo elmenne 12 éves kislányával július elsejére magános úrnőhöz vagy 60 úri családhoz csekély fizetéssel. Cím: Özv. Danosovics Jánosné, Debrecen, Nyomtató ucca 3. sz. 1008

Kiadó lakás

Uccai

kétszobás, konyhás, előszobás lakás kiadó május 1-re Megtekinthető minden délután 4 órától. Apaffy ucca 32 szám. 5004

Négy

szoba, hallos III. emeleti modern lakás központi fűtéssel november 1-re kiadó Ferenc József út 34. 5090

Két

szoba, hallos, fürdőszobás teljes komfortos lakás aug. 1-től kiadó. Megtekinthető 10—12-ig, délután 5-től Bethlen ucca 68. 985

Központban

tiszta uccai vagy udvari szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5042

Kiadó

emeleti bútorozott szoba június 1-re. Kossuth u. 22. 1006

Kiadó

emeleti bútorozott szoba június 1-re Kossuth u. 22. 1006

Különbejárató

bútorozott szoba esetleg teljes ellátással is kiadó. Simonffy 25., 3. ajtó. 978

Kiadó

augusztus elsejére Werbőczy ucca 4. alatt 3 szoba, hall, összkomfortos lakás. Központi fűtés, állandó melegvízellátás. Ipar-kamara. 5079

Lakást keresők

Háromszobás,

fürdőszobás lakást keres augusztus 1-re Máv. tisztviselő özvegye. Trón Lajosné, Kandia 14. 992

Azletek

Elsőrendűen

bevezetett nőikalapszalonn, aranybánya, — elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. 5076

Üzlethelyiség

Piac ucca 79. azonnalra kiadó, berendezés átadó. Érdeklődés házfelügyelőnél. 395

Ingatlan

Olcsó házhelyek

adók a Luther és Kurne uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12 I. emelet. 3412

Központban

két uccára álló telek, eladó. Értekezni Erzsébet u. 14. 5033

Rádió

Rádió

villanyszerelés, javítás leg olcsóbban felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron, Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2 200

Társ

Üzlethez

üzletlátsnót keresek kevés összeggel. Ugyanott székek eladók. Cím a kiadóban.

Eladás

Lelő

zsirosbűdön és egy vaságy. Diófa ucca 13. 5046

Férfiruhák

Jókarban lévő kerékpár, kijátszott hegedű eladó. Erdőkölödi Piac u. 58. sz. — Házfelügyelő. 363

Bontásból

kikerült légia eladó. Deák Ferenc, Erzsébet u. saroktelken. 396

Vétel

Ocskavasak

fémek, gépeket, mindenféle vasanyagot veszek. Huladékokat cserélek használhatóért. Boeckay tér 7. Vas-kovits. 1027

Kertipadot,

jókarban levőt megvételre keresek Cím a kiadóban. 5028

Pénzt adok

bútorért, zálogjegyért, — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Ocskavasakat

mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ocska gépeket vásárolok. 999

Ajánlat

Keszter

semcsak kerékpárban élelkatrészen a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán féléreért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Tégla

és cserép jó minőségben kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárában. Eladás Fürdő ucca 2. — Telefon: 26—10 5054

Weisz Szidónia

varrodáját Arany János u. 23. szám alól áthelyezte Széchenyi u. 25. szám alá. 5084

Fényképezőgépek, fotoanyagok, Takarékosságra is Ungár látszerész és foto-szaküzletében, Széchenyi u. 1. 5017

Kilós

és méteres krepedesin, flakon, voál, stb legolcsóbban Degenfeld tér 11. 5055

Szőlőkaró,

hasított akác — minden mennyiségben és méretben kapható házhoz szállítva. Forgácsnak mázsája 2.— pengő Vágó József Margit-tűzifa és szénkereskedés vállalatánál, Margitfürdő mellett. Telefon 10—24. 906

Oktatás

Német

oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41 2237

Német

anyanyelvű ír irodalmi német nyelvre tanít s tárgyalást folytat. Hatvar ucca 1., I. kapu, III. 54.

Ellátás

Hungária pensió

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különléle

Tenniszpálya

Csapó ucca 24. szám alatt több csoport részére és pedig hattól nyolcig, nyolctól ötöt és öttől hét óráig kiadó. Értekezni Horváth Ferenc helyettesi felügyelőnél. Telefon: 20—55 5092

Egy

kisebb fűszer- és élelmiszerüzletet azonnali átvételre keresek. Címet a kiadóba kérem leadni. 1902

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE, Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat, Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir herceg ucca 1. szám.